

Ad Koymanın Önemi

– S.ULUPINARLI · 19 Aralık 2010

Ad koyma, isim verme bir gereklilik ve bir gelenektir. Yeni doğan çocuklara taşıdığı ya da taşımasını istendiği bir takım özelliklere göre uygun isimler verilir. Çocuğa verilen bu isim ömür boyunca o çocuğun tanınmasında bir numaralı etken olur.

İslam'dan önce Araplar çocuklarına bazı güç ve kuvveti temsil eden tabiat varlıklarının, kuvvetli hayvanların hatta taptıkları bazı putların isimlerini verirlerdi.

İslam'ın gelişiyle Peygamber Efendimiz (sav) İslama giren birçok sahabenin isimlerini güzel isimlerle değiştirmiş ve onlara yeni isimler vermiştir. Özellikle İsyân, İnkâr ya da ilah anlamına gelen isimlerle Firavun, Nemrut, Karun gibi isimleri kesinlikle yasaklamıştır.

Türkler de isim koyma geleneği de şöyledir. Türkler İslamiyeti kabul etmeden önce çocuklarına yırtıcı hayvan, Kuş, Aslan, Bozkurt, Şahin, Timur, Doğan, Yıldırım ve Gökhan gibi isimler vermişlerdir. Gelenekte bu isimler çocuğa hemen verilmez, çocukluk ve gençlik dönemlerinde olmak üzere iki safhada verilirdi. Çocuk bir yaşına geldiğinde bir şölen "toy" yapılırdı ve şölene katılanların en yaşlısı tarafından çocuğa isim konulurdu. Gençlik döneminde alınan isim ise çocuk tarafından gösterilen bir kahramanlıktan sonra ileri gelen şahsiyetler tarafından verilirdi.

Dede Korkut kitabında "Bir oğlan baş kesmese, kan dökmese (bir av hayvanını avlayıp kendisini ispat etmez ise) ad komazlardı" diye anlatılır. Aslan beyin almış olduğu bu ismi kendisine öldürmüş olduğu bir aslanın ölüsünü getirdikten sonra verildiği bilinir.

Türkler daha çok kahramanları, tabiattaki mevcut olan değerleri, seçkin yaratıkları, bir rükun kabul edilen varlıkları güzel manasına gelen isimleri Türk gururuna yakışır şekilde çocuklarına vermişlerdir. Bunun sebebi ise Türklerin Müslüman olmadan önce de iyilik, güzellik, doğruluk, cömertlik, yiğitlik, ahde vefa, büyüklere saygı, sadelik ve kahramanlık gibi meziyetlere sahip olmalarıdır. Türkler İslamiyeti kabul ettikten sonra da çocuklarına tam bir gönül temizliği ve büyük aşkla dilimize, milli vicdanımıza yerleşmiş gözlerin ve gönüllerin süsü olmuş birçok güzel ve manalı kelimeleri, insana sevgiyi, vakarı, Allah'ı hatırlatan en güzel isimleri koymuşlardır.

Ayrıca Türkler 14 asırdan beri tam bir gönül temizliği ve aşkla sevilen Hz. Muhammed'e duydukları derin hürmet ve sevgi sebebiyle O'nun adını aynen telaffuz etmeyi saygısızlık saymışlar ve Muhammed adını Mehmet olarak telaffuz etmeyi daha uygun bulmuşlardır. Canını vatan, millet, özgürlük, ırz ve namus için seve seve verip şehit olanlarına da Mehmetçik ismini vermiştir Türk Milleti. Mehmetçik ismi Türk milletini temsil eden bir sembol haline gelmiştir. Hiç bir isim Mehmetçik kadar derin anlamlar taşımamıştır. Çünkü o isim Peygamber'in isminden türemiş ve bu milletin milli benliği ile bütünleşmiştir.

Bu millete düşen en güzel anlamlar ifade söz, kelime ya da isimlerin çocuklarına isim olarak vermeleridir.

Bunun için milli örf ve adaletlerimize uymayan yabancı kültürlerin eserleri olan isimleri gerek erkek ve gerekse kız çocuklarımıza, sokaklarımıza, dükkânlarımıza ya da ürettiğimiz mallarımıza vermemeliyiz. Aksine milletimizin sesi ile örfü ile musikisi ve âdeti ile örtüşen, bizim kültürümüzle

yoğrulmuş isimleri vermeli ve bu âdeti yerleştirip yaşatmaya çalışmalız.